

ŠKOLSKO NATJECANJE IZ ČEŠKOGA JEZIKA
– MATERINSKOGA JEZIKA
ŠKOLNÍ SOUTĚŽ V ČESKÉM JAZYCE –
MATEŘSKÉM JAZYCE
2024

3. a 4. třída

HESLO

POČET BODŮ

	100

Prosudbeno povjerenstvo:

1. _____
2. _____
3. _____

Predsjednik/ca Školskog povjerenstva:

_____

_____, 17. siječnja 2024.

1. Přečti si pozorně text.

Jak byla na nebi velká slavnost

Na oboru padla nejtemnější tma a během chvíle hodiny začaly odbíjet půlnoc. Na nebi se rozzářily desítky hvězd a všichni čekali, až proletí první vlasatice. Hvězdy svítily, tetelily se radostí a nakláněly se do všech stran, jen aby všechno dobře viděly a nepromeškaly tu velkou událost. Měsíc netrpělivě přešlapoval z místa na místo a Okřehek s Eli se těšili na nebeskou podívanou. Když tu najednou, co to Okřehek nevidí! Jedna z hvězd, které zářily přímo nad rybníkem, zavrávala a padala a padala z nebe dolů, proletěla kolem Okřehka a spadla přímo do rybníka. Jen to žbluňklo!

„Jemine!“ křikl Okřehek a rychle vklouzl do vody, aby hvězdu vytáhl ven. Jenže jak se hvězda dotkla vodní hladiny, zhasla, zčernala a na rybníčním dně nebyla k poznání. Ať Okřehek hledal, jak hledal, nikde ji neviděl.

„U všech pulců, kde jen může být, přeci se nevypařila!“

„Mně se zdá, že spadla doprostřed rybníka tam, co je největší hloubka,“ křikla na Okřehka Eli a vodník začal hledat u dna uprostřed rybníka. Díval se, rozhlížel, až ji uviděl. Vzal ji do náruče a opatrně s ní vyplul nad hladinu.

Tam ji posadil na hráz a povídá: „Musíš být opatrnější. Hvězdám voda nedělá dobře.“ Jen to dořekl, tak se Hvězdička rozplakala.

„Proč pláčeš, však jsem tě zachránil,“ divil se vodník.

„I nezachránil. Podívej se, vůbec nezářím, copak můžu zpátky na oblohu, když jsem zhasla?“

„Sem už nepatříš! Hvězda, která jednou zhasne, nemá na obloze svoje místo,“ zavolal z výšky přísně Měsíc. „Neplač, třeba něco vymyslíme,“ potichu chlácholil zhaslou hvězdu Okřehek, aby Měsíc nic neslyšel. „Teď se dívej nahoru, vlasatice každou chvíli proletí a pak začne na nebi hvězdný rej a bude velká oslava.“

„A já tam nebudu,“ vzlykala Hvězdička.

„Třeba budeš, jen nic nesmíme uspěchat,“ usmála se Eli.

Nebe zářilo poseto svítícími hvězdami a středem oblohy proletěla nejdřív jedna vlasatice, pak druhá a nakonec třetí. Zářily do všech stran a ocasy rozprostíraly po celé obloze jako zlaté závoje, zamávaly jimi na pozdrav a letěly nebem dál.

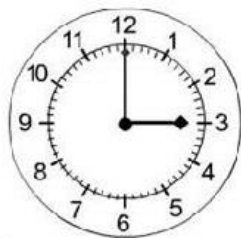
„To je ale krása!“ řekl v úžasu vodník.

Petra Hátlová (úryvek z knížky O Vodníkovi Okřehkovi ze Sedlické hory)

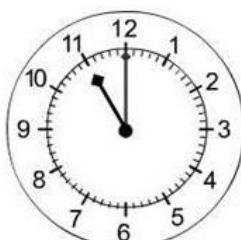
2. Zakroužkuj správnou odpověď.

2.1. Kolik hodin podle textu odbíjely hodiny?

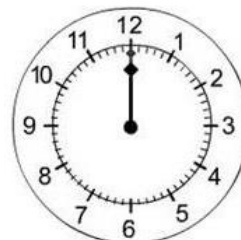
a)

b)

c)

2.2. Co se přihodilo na nebi?

- a) Měsíc už nesvítil
- b) rozednívalo se
- c) rozzářily se desítky hvězd

2.3. Co spadlo a kam?

- a) hvězda do rybníka
- b) Měsíc do řeky
- c) vodník ze stromu

2.4. Kdo hvězdu z rybníka zachránil?

- a) bludička Eli
- b) vodník Okřehek
- c) zachránila se sama

2.5. Jak vypadala hvězdička, když se dotkla vodní hladiny?

- a) zoranžověla
- b) zbělala
- c) zhasla, zčernala

2.6. Jaký byl Měsíc?

- a) přísný
- b) hodný
- c) milostivý

**3. Rozhodni, která z následujících vět je pravdivá a která není.
Zakroužkuj ANO, nebo NE.**

Do rybníka spadly dvě hvězdičky.	ANO	NE
Vodník Okřehek a bludička Eli byli kamarádi.	ANO	NE
Hvězdička plakala, protože zhasla.	ANO	NE
Měsíc zavolal hvězdu zpět na oblohu.	ANO	NE
Na obloze proletěly tři vlasatice.	ANO	NE

	5

4. Vyhledej v textu věty a doplň je, aby byly správné.

- a) Na nebi se rozzářily desítky hvězd a všichni čekali, až proletí první _____.
- b) Vlasatice každou chvíli proletí a pak začne na nebi hvězdný _____ a bude to velká _____.
- c) Nebe zářilo poseto svítícími _____.
- d) Ocasy rozprostíraly po celé _____ jako zlaté _____.
- e) Zamávaly na pozdrav a letěly _____ dál.

	7

5. Jaký slovní druh jsou všechna slova, která jsi dopsal/a ve 4. úkolu do vět?

	1

6. Škrtni slovo, které do řádku mezi ostatní nepatří.

svítily	nepromeškaly	viděly	hvězdy	žbluňkly
padá	pláče	vodník	nezáří	povídá
přísně	potichu	dobře	nebe	zlatě
nejtemnější	velký	vzlykala	opatrný	nebeská

	4

7. Roztříd' podstatná jména podle rodů a napiš je v množném čísle.

hvězda, vodník, půlnoc, děvče, rybník, událost, dno, hladina, místo, Měsíc

ROD ŽENSKÝ		ROD MUŽSKÝ		ROD STŘEDNÍ	
ČÍSLO JEDNOTNÉ	ČÍSLO MNOŽNÉ	ČÍSLO JEDNOTNÉ	ČÍSLO MNOŽNÉ	ČÍSLO JEDNOTNÉ	ČÍSLO MNOŽNÉ
					10

8. Dopln' správně chybějící u, ú, nebo ů.

__směv ti sluší.

Napiš domácí __koly.

Podej mi kuchyňskou __těrku.

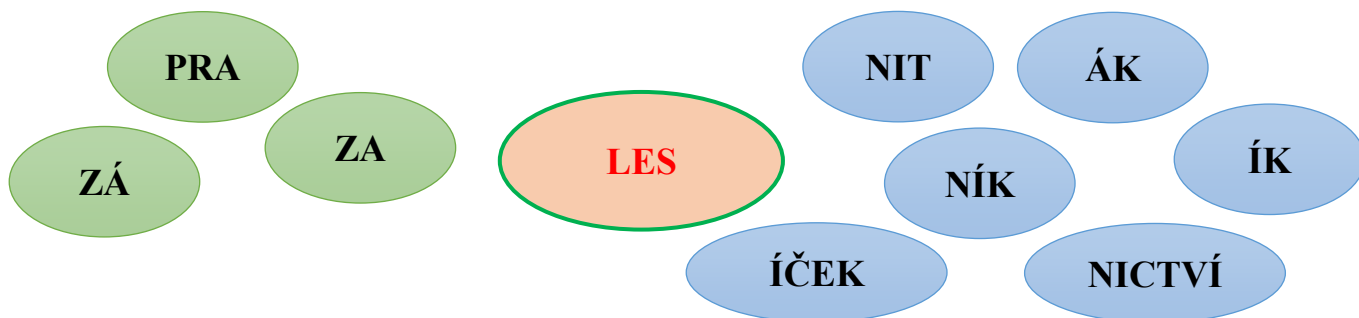
Bělásek je m__j k__ň.

Dej talíř na st__l.

Horko m__že zničit __rodu.

8

9. Utvoř 8 slov příbuzných. Napiš je na linky.

8

10. Najdi v křížovce vyjmenovaná slova z ukázkových vět.

Hlemýžď si nosí na zádech svůj domeček.

Naši předci používali **lýčený** provaz.

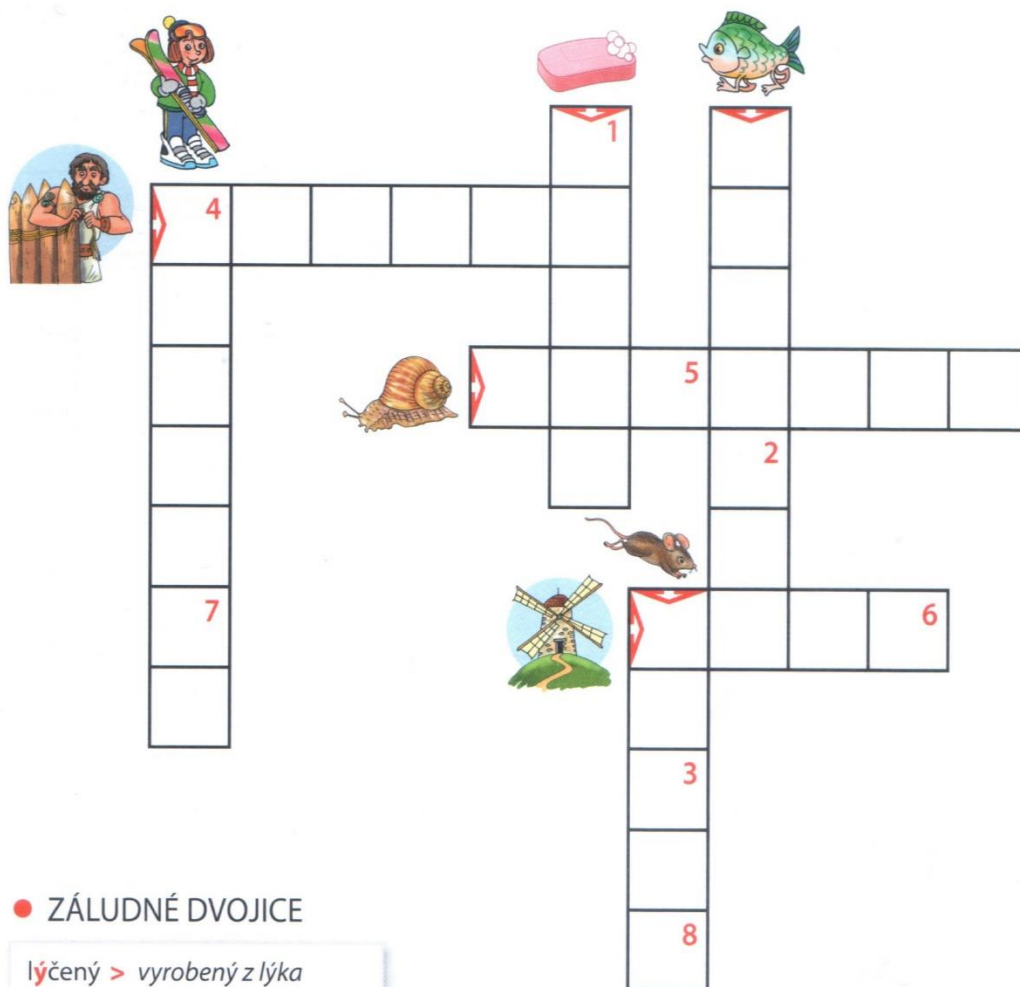
Moje sestra je výborná **lyžařka**.

Na kopci stojí starý větrný **mlýn**.

Maminka kupuje voňavé **mýdlo**.

Myška ve spíži chroupala sýr.

To je ale **nesmysl**.

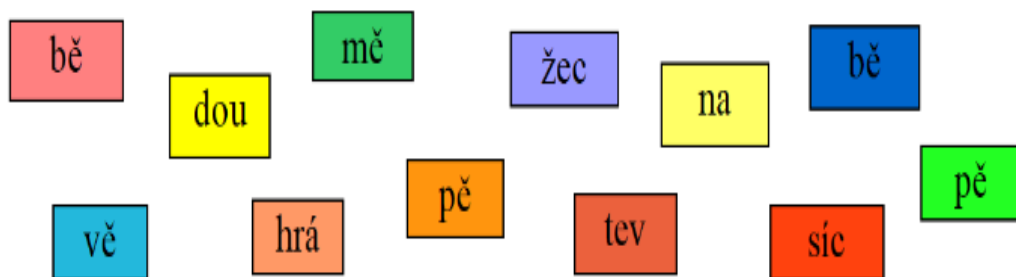
● ZÁLUDNÉ DVOJICE

lýčený > vyrobený z lýka
líčený > popisovaný

tajenka:

1	2	3	4	5	6	7	8

11. Slož slova ze slabik a napiš je.

_____

_____

	6

12. Spoj k sobě slova opačného významu (protikladná). Čísla z prvního sloupceku napiš před druhý sloupeček.

1. ŠPINAVÝ
2. SPRÁVNĚ
3. LEHKÝ
4. HLASITÝ
5. LESKLÝ
6. SLOŽITÝ

	JEDNODUCHÝ
	ČISTÝ
	MATNÝ
	TĚŽKÝ
	TICHÝ
	CHYBNĚ

	6

13. Pozorně si přečti báseň a doplň scházející i/í nebo y/ý.

Král a lenoši

V jedné zemi moudr____ král
všem lenochum přikázal:
„Budete mít na prác____
dělat soch__ v paláci.“

Měli z toho legrac____.
„Copak je to za práci!“
Chvíli stáli bez pohnutí.
Někoho to k____chat nutí.

Někoho zas na tvář____
štípou mouch____, komář____.
Někoho zas svědí hlava.
Je to práce namáhavá!

Král okřikl lenoch____:
„Copak jste to za sochy,
Už jste se mi pohnuli!
Stůjte jako ze žuly!“

„Pane králi, dělat sochy,
není ani pro lenochy-
Máme ž____zeň, máme hlad,
raděj půjdem pracovat!“

M. Černík

	10

14. Vypiš z básně dvojice slov, která se rýmují. Vyber si čtyři dvojice.

_____- _____
_____- _____
_____- _____
_____- _____

	4

15. Oprav popletená přísloví. Čísla z prvního sloupečku napiš před druhý sloupeček.

1.	Oheň je dobrý sluha,		jednou řež.
2.	Bez práce		dál doskáče.
3.	Komu se nelení,		nejsou koláče.
4.	Ranní ptáče,		ale zlý pán.
5.	Dvakrát měř,		tomu se zelení.

	5

16. Vylušti osmisměrku. Najdi v ní všechny sporty a hry.

J	E	K	O	H	Í	Ř	Ů	A	G
T	O	R	Ů	V	N	Y	K	Y	L
A	E	M	T	Ř	Á	Š	M	Í	A
T	V	N	T	R	V	N	N	N	B
L	F	B	I	E	A	E	F	Á	T
E	L	O	H	S	L	L	H	V	E
T	O	H	T	S	P	A	Ě	O	K
I	G	I	U	B	L	S	B	Ž	S
K	K	R	I	B	A	K	U	Y	A
A	B	T	P	S	O	L	E	L	B

	12